

Sygn. akt I CSK 33/09

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 26 sierpnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marek Sychowicz (przewodniczący)

SSN Gerard Bieniek (sprawozdawca)

SSN Dariusz Zawistowski

w sprawie z powództwa P.S.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Wojewodę [...]

o zadośćuczynienie i rentę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 26 sierpnia 2009 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 4 września 2008 r., sygn. akt [...],

**oddala skargę kasacyjną i nie obciąża powoda kosztami
postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 4.09.2008 r. oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 27.11.2007 r. oddalającego powództwo skierowane przeciwko Skarbowi Państwa – Wojewodzie [...] o zadośćuczynienie i rentę. W sprawie tej ustalono co następuje:

W dniu 27.06.1994 r. P.S. uległ wypadkowi skacząc do płytkiej wody. Doznał urazu kręgosłupa, odcinka szyjnego, kręgu szyjnego C5. Tego samego dnia został przewieziony do szpitala w K. Przebywał tam do 9.09.1994 r. Po wypadku poddano go badaniu inwazyjnemu mielografii oraz wykonano rentgen odcinka szyjnego, które nie wykazały zmian, uszkodzeń układu kostnego kręgosłupa ani obrzęku bądź ucisku na odcinek rdzenia kręgowego. Badanie nie wykazało również fizycznego uszkodzenia samego rdzenia. U powoda stwierdzono zaraz po urazie stan tetraplegii (brak czucia i władania kończyn górnych i dolnych). Pacjenta zakwalifikowano do leczenia zachowawczego, a następnie rehabilitacyjnego.

P.S. został wypisany ze szpitala w K. bez wyraźnej poprawy stanu zdrowia. W okresie od 14.11.1994 r. do 10.12.1994 r. był poddany rehabilitacji psychoruchowej na oddziale dziecięcym szpitala w O.

Następnie w okresie od 4.01.1995 r. do 16.02.1995 r. kontynuował leczenie rehabilitacyjne w Szpitalu w B. Ze szpitala został wypisany z poprawą w zakresie siły mięśniowej i sprawnością manualną kończyn górnych.

W dniu 1.02.2002r. powód wykonał na własny koszt badania metodą rezonansu magnetycznego odcinka szyjnego kręgosłupa. Wykazało ono zwężenie na poziomie kręgów szyjnych C5 i C6 z objawami niestabilności i wypukliny dysku, powodujące zwężenie kanału kręgowego i ucisk rdzenia kręgowego. Wobec nasilenia bólu kręgosłupa i kończyn górnych, stwierdzonych zmian radiologicznych oraz zachowanego czucia głębokiego w kończynach dolnych podczas konsultacji w Klinice Neurochirurgii Akademii Medycznej podjęto decyzję o poddaniu P.S. operacji odbarczenia i stabilizacji kręgosłupa, która miała

doprowadzić do dekompresji (odciążenia) rdzenia kręgowego i w efekcie zmniejszyć ból tym spowodowany.

Operację przeprowadzono 29.04.2002 r. Wykonano dekompresję rdzenia kręgowego poprzez usunięcie trzonu kręgów szyjnych C4, C5 i C6 oraz stabilizację kręgosłupa przeszczepem kostnym i tytanową płytką

W dniu wypisu z kliniki nie stwierdzono poprawy w zakresie neurologicznym.

Oddalając powództwo Sąd Okręgowy podniósł w pierwszej kolejności, przedawnienie roszczenia. Pozew został wniesiony 6.12.2004 r., zaś zdarzenie wywołujące szkodę najpóźniej zaistniało w ostatnim dniu pobytu w Szpitalu w K., tj. 9.09.1994 r. Upłynął więc termin 10 lat z art. 442 § 1 k.c. Niezależnie od tego Sąd Okręgowy dokonał merytorycznej oceny dochodzonego roszczenia. Stwierdził, że z opinii biegłych przedstawionych w sprawie wynika, że przeprowadzone w K. zaraz po wypadku badanie mielograficzne, polegające na wprowadzeniu do okolicy badanej środka cieniującego, a następnie uwidocznienie metodą radiologiczną rdzenia kręgowego wraz z korzeniami rdzeniowymi i workiem oponowym, pozwala w pełnym zakresie postawić diagnozę, czy na rdzeń kręgowy jest wywierany jakiś ucisk. Było to badanie w połowie lat dziewięćdziesiątych ogólnie dostępne i stosowane. Pozwalało na pełną analizę ucisku rdzenia.

Z dokumentacji medycznej, będącej w dyspozycji biegłych jednoznacznie wynika, że badanie to nie wykazało ucisku na rdzeń, wskutek czego powoda poddano wyłącznie leczeniu zachowawczo – rehabilitacyjnemu. W ocenie biegłych jest to zachowanie zgodne z zasadami sztuki lekarskiej i nie dopatrzyli się w nim błędów. Wprawdzie jak wskazano, badanie mielografii nie pozwala na uwidocznienie uszkodzeń samego rdzenia (tkanki miękkiej), to jest ono wystarczające na podjęcia decyzji o ewentualnej operacji dekompresyjnej. Skoro brak było przesłanek ku temu – brak ucisku – to postępowanie lekarzy było jak najbardziej prawidłowe. Powód uszkodził rdzeń kręgowy już w trakcie upadku. Współczesna medycyna nie zna sposobów na jego naprawę metodą chirurgiczną. Jedynie w przypadku, gdyby zaraz po wypadku uszkodzone elementy kręgosłupa uciskały rdzeń zachodzą przesłanki do przeprowadzenia operacji polegającej na usunięciu tego ucisku. W przypadku powoda nie było takiej potrzeby, gdyż tego

ucisku nie było. Poddanie powoda w tym stanie jakiegokolwiek operacji nie miało sensu, a mogło go tylko narazić na dalsze powikłania.

Ocenę tę podzielił Sąd Apelacyjny. Wyrok tego Sądu powód zaskarżył wnosząc skargę kasacyjną. W skardze tej zarzucono naruszenie art. 442 § 1 k.c. przez błędną wykładnię oraz niezastosowanie art. 5 k.c. Wskazując na te zarzuty powód domagał się uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu względnie uchylecia zaskarżonego wyroku i wyroku poprzedzającego Sądowi Okręgowemu w O. i przekazanie sprawy temu Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługuje na uwzględnienie. Wstępnie należy zwrócić uwagę na to, że zarzuty skargi kasacyjnej ograniczają się do kwestionowania stanowiska Sądów orzekających odnośnie przedawnienia roszczenia. Skarga kasacyjna w ogóle nie zawiera zarzutów odnośnie merytorycznej oceny roszczenia powoda dokonanej przez Sąd Apelacyjny w kwestionowanym wyroku. Tymczasem Sąd ten – szczegółowo analizując opinie biegłych, dokumentację lekarską i zeznania świadków - konkluduje, że brak podstaw do przyjęcia, iż między obecnym stanem zdrowia powoda a brakiem przeprowadzenia badania rezonansem magnetycznym bezpośrednio po wypadku i niedokonaniem wówczas operacji, zachodzi związek przyczynowy oraz że gdyby podjęto leczenie operacyjne bezpośrednio po doznaniu urazu przez powoda, to jego stan zdrowia byłby lepszy. Ta konkluzja sama przez się uzasadniała oddalenie powództwa, nawet przy przyjęciu, że roszczenie powoda nie uległo przedawnieniu. Jeśli więc w skardze kasacyjnej nie formułuje się w tym względzie jakichkolwiek zarzutów, to oznacza, że wskazana wyżej merytoryczna ocena roszczenia powoda dokonana przez Sąd Apelacyjny nie jest kwestionowana. Już to konstatacja prowadzi do wniosku, że skarga kasacyjna nie może być uwzględniona.

Niezależnie od powyższego stwierdzić należy, że nie można podzielić zasadności zarzutów odnośnie naruszenia art. 442 i art. 5 k.c. Odnośnie naruszenia art. 442 § 1 k.c. należy zwrócić uwagę, że wbrew stanowisku powoda Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 1.09.2006 r. SK 14/05 nie uchylił art. 442

k.c. Rzecz w tym, że Trybunał odroczył termin utraty mocy obowiązującej tego przepisu, a ustawodawca uchylił ten przepis ustawą z dnia 16.02.2007 r. i wprowadził art. 442¹ k.c. Uchylenie art. 442 k.c. nastąpiło więc przed wejściem w życie powołanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Oznacza to, że nie wywołał on skutku z art. 190 Konstytucji RP i w tym sensie stał się on bezprzedmiotowy. W tej sytuacji Sąd Apelacyjny był zobowiązany stosować ustawę z dnia 16.02.2007 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 80, poz. 538), w tym art. 2 tej ustawy, który jednoznacznie wskazuje, że art. 442¹ k.c. stosuje się jedynie do roszczeń nieprzedawnionych w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 10.08.2007 r. Tak też postąpił Sąd Apelacyjny. W tych okolicznościach niezrozumiałą jest zarzut, że Sąd Apelacyjny zastosował nieobowiązujący przepis. Do art. 442 § 1 k.c. odnosi się natomiast uchwała Pełnego Składu Izby Cywilnej z dnia 17.07.2006 r. III CZP 84/05, którą prawidłowo też zastosowano.

Nie można też podzielić zarzutu, że Sąd Apelacyjny nie odwołał się do art. 5 k.c. przy ocenie zarzutu pozwanego Skarbu Państwa w zakresie przedawnienia. Okoliczności wskazane w skardze kasacyjnej, tj. nieprzeprowadzenie wszelkich możliwych badań, nie mogą być uznane za wyjątkowe.

Z tych względów skargę kasacyjną oddalono (art. 398¹⁴ k.p.c.).